

ДОВІДКА
до питання порядку денного
засідання колегії Міністерства молоді та спорту України
09 липня 2021 року

«Про стан реалізації програми «Молодіжний працівник»: результати, плани, перспективи розвитку»

З метою створення можливостей для становлення та розвитку молоді є потреба у формуванні ефективної та довготермінової молодіжної політики, у тому числі шляхом здійснення молодіжної роботи, розвитку молодіжної інфраструктури та підготовки фахівців у молодіжній сфері.

З цієї метою з 2014 року на виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки Міністерством молоді та спорту України у партнерстві з Державним інститутом сімейної та молодіжної політики та Програмою розвитку ООН в Україні впроваджується програма «Молодіжний працівник» (далі – Програма).

Основна ідея Програми полягає в об'єднанні представників державного та громадського секторів, що працюють з молоддю, навколо розвитку якісної молодіжної роботи, підвищення компетентностей фахівців молодіжної сфери та створення сприятливих умов для ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики на місцевому та державному рівнях.

Програма є ефективним інструментом для поєднання зусиль представників державного та громадського секторів задля здійснення якісної роботи з молоддю та передбачає формування у фахівців молодіжної роботи відповідних знань і навичок.

Основним завданням Програми є об'єднання зусиль навколо розвитку якісної молодіжної роботи та підвищення компетентностей фахівців молодіжної сфери та створення сприятливих умов для ефективного розроблення та реалізації обґрунтованої молодіжної політики на місцевому та державному рівнях.

За час реалізації програми навчання пройшли понад 3600 молодіжних працівників з усіх регіонів України.

Близько 30% випускників Програми – це представники професій прямо не пов'язаних з молодіжним сектором (представники бібліотечної галузі, журналісти, представники приватного сектору, учителі тощо).

Це свідчить про наявність значного потенціалу для посилення молодіжної роботи. А її подальше впровадження та охоплення більшої цільової аудиторії дасть змогу забезпечити системний підхід до реалізації молодіжної політики в Україні; впровадження кращих світових практик та європейських інструментів молодіжної роботи; налагодження ефективного діалогу між державними структурами та інститутами громадянського суспільства.

Коротко про етапи Програми.

Реалізація Програми передбачає проведення:

першого етапу - базові тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях;

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№ПРОЕКТ Р.4/3.2 від 24.06.2021
КЕП: Гутцайт В. М. 24.06.2021 10:50
58E2D9E7F900307B040000006EE52E002F558E00

другого етапу - спеціалізовані тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях;

третього етапу - тренінги для тренерів на всеукраїнському рівні;

конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні;

Всеукраїнського форуму молодіжних працівників і працівниць;

круглих столів, семінарів, семінарів-тренінгів, тренінгів, форумів, конкурсів, конференцій, у тому числі дистанційно в режимі реального часу (онлайн);

заходів щодо забезпечення роботи вебсайту Програми;

обмінів молоддю, а також її стажування.

Перший етап передбачає базові тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях.

За роки реалізації Програми кількість навчених молодіжних працівників з 443 осіб за рік зросла до 900 осіб.

Отже, перший етап реалізації Програми передбачає: проведення базових тренінгів на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях. Варто зазначити, що у 2019 році вперше започатковано практику проведення базових тренінгів Мінмолодьспортом відповідно до пріоритетних завдань Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки. У підсумку було проведено 52 базових тренінгів і підготовлено 900 молодіжних працівників у більшості областей України. У 2020 році проведено 17 базових тренінгів та навчено 345 молодіжних працівників і це в умовах карантинних обмежень.

Другий етап передбачає спеціалізовані тренінги на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях.

II етап реалізації Програми передбачав: проведення спеціалізованих тренінгів на всеукраїнському рівні.

Так у 2019 році проведено спеціалізовані тренінги на теми:

«Залучення та координація волонтерів» за участі 25 осіб;

«Формування здорового способу життя молоді» за участі 26 осіб;

«Інклюзивність та відкрита молодіжна робота в молодіжних центрах» за участі 27 осіб;

«Залучення та координація волонтерів» за участі 25 осіб;

«Молодіжний працівник та його модифікація за допомогою діджитал-інструментів» за участі 31 особи.

У 2020 році, враховуючи карантинні обмеження, було проведено спеціалізований тренінг на всеукраїнському рівні:

«Залучення та координація волонтерів» за участі 25 осіб.

Довідково

В цілому за весь період виконання Програми її випускники отримали знання і підвищили свою компетентність за темами:

«Залучення та координація волонтерів»;

«Формування здорового способу життя молоді»;

«Інклюзивність та відкрита молодіжна робота в молодіжних центрах»;

«Молодіжний працівник та його модифікація за допомогою діджитал-інструментів»;

«Молодіжна політика в об'єднаній громаді»;

«Громадянська освіта для молодіжних працівників»;

«Банк молодіжних ініціатив».

Третій етап передбачає проведення конкурсу кращих практик молодіжної роботи в Україні (далі – Конкурс).

Метою Конкурсу є сприяння подальшому поширенню надихаючого та результативного досвіду молодіжної роботи в містах та громадах щодо залучення молоді до процесів прийняття рішень, розширення можливостей молодих людей адвокатувати реформи, розвиток їхніх компетентностей та навичок задля розбудови такого майбутнього, якого вони прагнуть.

За умовами Конкурсу практикою вважається не просто ідея, а та ідея, яка вже має практичне застосування – вже реалізовується або нещодавно закінчила етап реалізації і саме через впровадження різних проектів та заходів сприяють включенню молоді до процесів прийняття рішень та житті громади, міста, села та в цілому країни, що є цінним у молодіжній роботі і посиленні молодіжної політики на місцевому рівні.

За результатами конкурсу щороку друкується каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні. Наприклад, у 2020 році до каталогу увійшло 107 практик. Це найбільша кількість практик за всю історію Конкурсу.

Четвертий етап передбачає проведення Всеукраїнського форуму молодіжних працівників та працівниць. У 2020 році вперше в історії Форум був проведений у Києві на онлайн платформі Державної установи «Всеукраїнського молодіжного центру» в онлайн форматі шляхом трансляції першого молодіжного телеканалу та онлайн телемосту між молодіжними працівниками та працівницями. охоплення трансляцією було 10388 осіб, переглянули трансляцію 21100 осіб.

Метою Форуму був обмін досвідом та кращими практиками щодо молодіжної роботи в малих громадах, підтримка ініціатив молоді та її інноваційного потенціалу щодо використання діджитал інструментів у молодіжній роботі та удосконалення реалізації програми "Молодіжний працівник", у тому числі нагородження "Кращих практик молодіжної роботи в Україні - 2020".

Нова професія «молодіжний працівник» («фахівець з питань молоді»)

Проаналізувавши практичні досягнення Програми, яка передбачає підготовку сертифікованих фахівців молодіжної роботи (молодіжних працівників) виникла потреба у введенні в правове поле нової професії «фахівець з питань молоді».

Тому Мінмолодьспортом розпочато роботу щодо визначення нової професії «фахівця з питань молоді» шляхом внесення до Класифікатора професій нової професії працівника «фахівець з питань молоді», що зумовлено необхідністю

ідентифікації та стандартизації цієї кваліфікації працівника, і пов'язано з виконанням чітко визначеної роботи в молодіжній сфері.

Мінмолодьспортом надіслано лист Міністерству економіки України з проханням включення до Національного класифікатору України Класифікатор професій ДК 003:2010 нової професії «фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» за кодом КП 2359.2 «Інші професіонали в галузі навчання» і проєкт кваліфікаційної характеристики.

Також позицію Мінмолодьспорту з визнання нової професії «фахівця з питань молоді» (молодіжного працівника) підтримало Міністерство освіти і науки України.

Наразі триває спільна робота з Міністерством освіти і науки України щодо визначення напрямів з розробки нормативно-правових актів, які регламентують введення нової професії в правове поле.

Чому виникла така потреба у професійному визнанні «фахівця з питань молоді»?

Програма «Молодіжний працівник» передбачає проходження навчання шляхом участі у короткострокових навчальних курсах на всеукраїнському, регіональному і місцевому рівнях та отримання сертифікату випускником програми про підвищення його компетентностей у молодіжній сфері, але поза основним місцем своєї роботи або на волонтерських засадах у рамках діяльності громадських ініціатив.

Функції молодіжного працівника виконують люди, які мають окремо до цієї роботи офіційне місце роботи як викладача в школі, працівника бібліотеки, працівника молодіжного центру, закладів культури тощо. Також молодіжними працівниками, випускниками програми «Молодіжний працівник» є представники інститутів громадянського суспільства, які працюють з молоддю на волонтерських засадах і не ведуть обліку своєї діяльності.

Отже, учасники, які проходять курс навчання за програмою «Молодіжний працівник», підвищують свій рівень професійної підготовки як спеціалісти, які реалізують молодіжну політику і працюють із молоддю у громадах, що називається молодіжною роботою як інструментом особистісного розвитку, соціальної інтеграції та активного громадянства молодих людей.

Специфіка діяльності молодіжних працівників передбачає поєднання виконання своїх прямих обов'язків за основним місцем роботи з функцією «Молодіжного працівника», що унеможливило б детальні та чіткі прорахунки навантаження молодіжних працівників, оскільки зазвичай вони виконуються на волонтерських засадах. У зв'язку з цим постає необхідність в розробці кваліфікаційних характеристик зазначеного працівника, його завдань та посадових обов'язків, визначення переліку необхідних знань такого фахівця, межі його відповідальності, що і сприятиме чіткій регламентації трудової діяльності молодіжного працівника.

З метою посилення реалізації програми «Молодіжний працівник» також:

введено показник 10 «Кількість молодіжних працівників, підготовлених відповідно до Порядку реалізації програми “Молодіжний працівник” з метою проведення щоквартального моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (постанова Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення щокварталу моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій» від 24 січня 2020 року № 35);

введено завдання: «Сприяння активізації участі молоді у формуванні та реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення» шляхом проведення навчання за онлайн курсом «Громадянська освіта для молодіжних працівників», за результатами якого буде навчено понад 100 осіб за Програмою в онлайн-режимі (розпорядження Кабінету Міністрів України «Про стан виконання заходів з реалізації плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд” у 2021-2022 роках» від 24 лютого 2021 р. № 149).

Перспективи розвитку Програми:

1. Законом України «Про основні засади молодіжної політики» передбачено питання удосконалення програми «Молодіжний працівник».

2. Державною цільовою соціальною програмою «Молодь України» на 2021-2025 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 року № 579) визначено пріоритетне завдання «Виконання програм підготовки фахівців у молодіжній сфері, у першу чергу шляхом програми «Молодіжний працівник», в рамках якої протягом наступних п'ять років будуть здійснюватися заходи для її реалізації.

3. Ведеться робота щодо внесення до Класифікатора професій нової професії працівника «фахівець з питань молоді».

4. Розробляється спеціалізований тренінг для органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

5. Удосконалюється спільно з ФНООН спеціалізований тренінг щодо здорового способу життя.

6. Розробляється новий спеціалізований тренінг «Міжкультурна молодіжна робота».

7. Ведуться роботи щодо передачі вебсайту «Молодіжний працівник» Державному інституту сімейної та молодіжної політики.

Директор департаменту
молодіжної політики Мінмолодьспорту

Ірина БЄЛЯЄВА

09 липня 2021 року